

11. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: навч. посіб. / М.В. Савчин, Л. П. Василенко. – К. : «Академвидав», 2006. – 360 с.
12. Стахова І.А. Розвиток креативності молодшого школяра засобами природничо-екологічної проектної діяльності / І.А. Стахова // Розвиток особистості молодшого школяра : сучасні реалії та перспективи : матеріали третьої науково-практичної Інтернет-конференції молодих науковців та студентів. Випуск 4 / упорядники : О.І. Кілініченко, Л.І. Хімчук. – Івано-Франківськ, 2017. – С. 91-93.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПРОСТОРОВОЇ УЯВИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У КОНТЕКСТІ ІДЕЙ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

*Радзівська Анжела, здобувач ступеня освіти «бакалавр»
Науковий керівник: В. І. Імбер, кандидат педагогічних наук, доцент
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського (Україна)*

PECULIARITIES OF DEVELOPMENT SPATIAL IMAGINATION OF PRIMARY SCHOOL CHILDREN'S IN THE CONTEXT OF IDEAS OF THE NEW UKRAINIAN SCHOOL

*Radziewska Angela, bachelor`s student
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskiy State Pedagogical University (Ukraine)*

***Анотація.** У даній статті розкрито обґрунтування розвитку просторової уяви молодших школярів. Проаналізовано педагогічні умови, завдяки яким забезпечується формування просторової уяви на уроках в Новій українській школі.*

***Ключові слова.** просторова уява, просторове мислення, геометрія, розвиток, Нова українська школа.*

***Abstract.** This article reveals the rationale for the development of spatial imagination of primary school children. The pedagogical conditions due to which the formation of spatial imagination in the lessons in the New Ukrainian school is provided are analyzed.*

***Key words:** spatial imagination, spatial thinking, geometry, development, New Ukrainian school.*

Проблема розвитку просторової уяви є досить актуальною, адже у навчальному середовищі Нової української школи учень повинен орієнтуватися у просторі, вміти виконувати завдання, при розв'язуванні яких потрібно показати свій інтелектуальний розвиток, розвиток уяви, уваги, мислення.

Досить багато уваги приділяли питанню розвитку просторової уяви молодших школярів у всі часові періоди. Це питання досліджували вчителі, психологи, методисти, дидактики. Серед них: Б. Ананьєв, Ж. Піаже, О.Леонтьєв. Свої праці, пов'язані з розвитком просторової уяви учнів на уроках математики представлені у роботах таких вчених: М. Бантова, М. Богданович, Н. Будна, В. Бевз.

Метою статті є аналіз проблеми розвитку просторових уявлень учнів молодшого шкільного в Новій українській школі.

М. Варій зазначає, що «уява належить до вищих пізнавальних процесів. Вона змінює ті чи інші предмети навколишнього світу. Уява — це відтворення у психіці людини предметів та явищ, які вона сприймала коли-небудь раніше, а також створення нових образів предметів та явищ» [3, с. 406].

Ознайомлення з просторовими об'єктами в учнів молодшого шкільного віку не є новим, адже вони мали змогу працювати з ними ще в дошкільному віці. Звичайно, для розвитку просторового мислення не варто зациклюватись лише на уроках математики. Це може відбуватись і на малюванні, і під час виготовлення виробу з технологічної галузі, під час екскурсії чи навіть просто прогулянки в парку.

Просторова уява у молодших школярів знаходиться переважно на високому рівні. Адже щоденно вчитель у своїй роботі дає такі завдання, які мають на меті розвивальний та пізнавальний характер. Учень розвиває вміння не просто дивитися, а уявляти, не просто слухати, а прислухатися, виділяти істотні ознаки і властивості просторових об'єктів [10, с. 18].

Значну увагу на розвиток просторових уявлень приділяють на уроках математики та в інтегрованому курсі я досліджую світ (математична галузь). На думку психологів: «Рівень розвитку просторового мислення та уявлень вважається одним з основних критеріїв математичного розвитку особистості». У початкових класах учні мають змогу познайомитись з такими просторовими фігурами, як: конус, циліндр, піраміда, прямокутний паралелепіпед, куля, куб. Важливо не тільки дати поняття про ці фігури, але й зробити так, щоб дитина могла знайти ці фігури в об'єктах навколишнього середовища. Для цього можна організовувати уроки на свіжому повітрі, які дадуть учням змогу в широкому обсязі проявити свою уяву. Важливим також є розв'язання текстових задач, пов'язаних з уявленнями про відстані, розміщення об'єктів, їхній рух у часі, і переведення просторових умов задачі на наочне зображення на рисунку.

Для розвитку у дітей навичок обстеження форми предметів і нагромадження відповідних уявлень організовуються різні дидактичні ігри та вправи [5, с.30]:

- вправи на співставлення і групування моделей геометричних фігур;
- вправи для розвитку навичок обстеження форми і накопичення відповідних уявлень;
- вправи на навчання прийомів обведення контурів геометричних фігур і простеження зором за рухами рук.

В першокласників інколи виникають труднощі з уявленням деяких просторових об'єктів, тому вчитель має спочатку дати точне слово-термін, яке описує майбутнє уявлення учня і вже тоді дати час на уявлення учнями даного предмету [7, с. 54]. Розвивати просторові уявлення учнів можна за допомогою цікавих, творчих завдань. Наприклад, по дорозі в школу сфотографувати споруди, які будуть схожі на просторові фігури. Дане завдання не тільки покаже, наскільки учні уважні, але й дасть змогу повторити весь вивчений матеріал.

На думку дослідників [2; 46; 8; 9], розширювати просторові уявлення можна і на уроках української мови, технологічній і мистецькій галузях.

Наприклад, зобразити з пластиліну просторові фігури, намалювати пейзаж з правильним розташуванням об'єктів. Завдання такого типу мають на меті розвивати уявлення учнів, проявляти творчий характер, самостійність у роботі. На уроках інформатики, під час використання учнями ІКТ формулюються засади для підвищення просторових уявлень, творчості. Комп'ютерно-орієнтовані засоби навчання досить перспективні для підвищення розумової активності і уяви молодших школярів [1, с. 7].

Таким чином, можна зробити висновок, що просторова уява є важливим компонентом розвитку пізнавальних процесів молодших школярів. Учням цікаво, коли використовуються різні форми роботи для кращого запам'ятовування. Доцільно проводити екскурсії, живі прогулянки для пізнання навколишнього середовища з вивченням просторових об'єктів.

Список використаних джерел

1. Антонова О. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа» : використання інформаційно-комунікаційних технологій у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти / О.Антонова - Київ : Генеза, 2019. – 96 с.
2. Бондар Ю. В. Модель формування творчих умінь в учнів початкової школи з використанням інтерактивних технологій / Ю.В.Бондар // *Alea Nauki*. –2020. – № 1 (7). – С. 5–13.
3. Варій М. Й. Загальна психологія / М.Й.Варій. – Київ : Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
4. Демченко О.П. Ігрові виховні ситуації у формуванні особистості дитини / О.П.Демченко // Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти : [навчально-методичний посібник] ; за ред. Г.С.Тарасенко. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2010. – С. 111-124.
5. Дорошенко Т. М. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень : навчальний посібник / Т.М. Дорошенко, В.В. Мацько. – Кременчук : ПП «Бітарт», 2019. - 96 с.
6. Імбер В.І. Привчаємо розмірковувати з малку/ В.І.Імбер // *Дошкільне виховання*. - №7. – 2015. – С.16-19.
7. Кірик М. Нова українська школа : організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти : навч.-метод. посіб / М.Кірик. – Львів : Світ, 2019. – 139 с.
8. Кіт Г.Г. Творчий характер дослідницької діяльності учасників педагогічного процесу / Г.Г.Кіт // *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. – Серія : Педагогіка і психологія. – Випуск 34. – Вінниця, 2011. – С. 320-325.
9. Комарівська Н. Розвиток творчого потенціалу дітей дошкільного та молодшого шкільного віку засобами фольклору / Н. Комарівська // *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. – Вип. 46. – Київ – Вінниця : ДОВ «Вінниця», 2016. – С. 30-33.
10. Скворцова С. О. Нова українська школа : методика навчання математики у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах інтегрованого і компетентісного підходів : навч.-метод. посіб. / С.О.Скворцова. – Харків : Видавництво «Ранок», 2019. – 352 с.
11. Стахова І.А. Розвиток креативності молодшого школяра засобами природничо-екологічної проектної діяльності / І.А. Стахова // *Розвиток особистості молодшого школяра : сучасні реалії та перспективи : матеріали третьої науково-практичної Інтернет-конференції молодих науковців та студентів*. Випуск 4 / упорядники : О.І. Кілініченко, Л.І. Хімчук. – Івано-Франківськ, 2017. – С. 91-93.

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТІ З ЛОГОРИТМІКИ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Ситнікова Лариса, логопед Дитячого центру ЛогоКлуб (Україна)

USE OF MODERN TECHNOLOGIES IN LOGORITHMIC CLASSES WITH PRESCHOOL CHILDREN

Sitnikova Larysa, speech therapist at the Children's center LogoClub (Ukraine)

Анотація. В статті розкрито актуальність проведення логоритмічних занять для дітей дошкільного віку. Обґрунтована необхідність використання сучасних технологій на занятті з логоритміки в дошкільному закладі.